

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach

Kielce, dnia 28 marca 2025 r.

WK.60.35.2024

Pan Marian Buras

Burmistrz Miasta i Gminy Morawica

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych¹, przeprowadziła w okresie od dnia 5 listopada 2024 r. do dnia 10 stycznia 2025 r. w Urzędzie Miasta i Gminy w Morawicy, kompleksową kontrolę gospodarki finansowej **Gminy Morawica** za 2023 rok i inne wybrane okresy. Protokół kontroli omówiono i podpisano w dniu 28 stycznia 2025 roku.

W wyniku kontroli stwierdzono nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gminy Morawica. Wykazane nieprawidłowości i uchybienia dotyczyły w szczególności:

I. W zakresie gospodarki mieniem:

Część nieruchomości oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr 130/6 o powierzchni 0,4105 ha, zabudowanej obiektami szkolnymi oraz pawilonem ze żłobkiem, użytkowane przez dwie jednostki budżetowe Gminy tj., Szkołę Podstawową w Bilczy i Samorządowy Żłobek w Bilczy oddano w trwałe zarząd w całości na rzecz pierwszej z nich, zamiast w częściach ułamkowych dla obu jednostek. Nieprawidłowość narusza art. 43 ust. 1 oraz art. 49a pkt 2 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami².

II. W zakresie ustaleń ogólnoorganizacyjnych:

Na stronie BIP Urzędu nie udostępniano informacji publicznych dotyczących wyników przeprowadzanych w latach 2022-2023 kontroli, co narusza art. 6 ust. 1 pkt 4a, w związku z art. 8 ust. 3 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej³.

¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 7, dalej ustawa o regionalnych izbach obrachunkowych

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1145 ze zm., dalej ustawa o gospodarce nieruchomościami

³ Dz. U. z 2022 r. poz. 902, dalej ustawa o dostępie do informacji publicznej

III. W zakresie księgowości i sprawozdawczości:

- 1.** Środki z tytułu dotacji celowych w łącznej kwocie 69.000,00 zł otrzymane od dysponenta Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości ujęto w księgach Urzędu pozabudżetowo, tj. zapisem: Wn 139 „Inne rachunki bankowe – Fundusz Sprawiedliwości” i Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”. Powyższe środki zostały w 2023 r. wykorzystane w całości. Środki z Funduszu Sprawiedliwości mają charakter budżetowy i powinny zostać ujęte w budżecie Gminy. W konsekwencji dochody i wydatki wykonane za 2023 r. zostały zaniżone o kwotę 69.000,00 zł.

Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 3 i art. 8 ust. 3 ówczesnej obowiązującej ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁴, w związku z § 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości⁵ oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej⁶.

- 2.** Stwierdzono przypadki niezachowania porządku systematycznego oraz nieprzestrzegania zasad funkcjonowania kont budżetu i Urzędu przy księgowaniu nw. operacji gospodarczych:
 - a)** dopisane przez bank odsetki od lokat oraz środków na rachunku bankowym budżetu ujmowano w księgach budżetu zapisem Wn 133 „Rachunek budżetu” i Ma 240 „Pozostałe rozrachunki”, a następnie przekazanie odsetek na rachunek bankowy dochodów Urzędu ujęto zapisem Wn 240 i Ma 133. Na koncie 901 „Dochody budżetu” ujmowano odsetki pod datą ostatniego dnia miesiąca na podstawie sprawozdania Rb-27S, zamiast wpływ środków ująć w ewidencji budżetu zapisem Wn 133 i Ma 901 w dacie wpływu środków. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości⁷ oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. i zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia oraz w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości;
 - b)** na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” ujęto operację zakupu 55 sztuk licencji o wartości jednostkowej 66,42 zł, które zostały udzielone na okres 1 roku. Wydatki z powyższego tytułu zaklasyfikowano do § 430 „Zakup usług pozostałych”. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości oraz postanowienia zawarte w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości, zgodnie z którymi ewidencja szczegółowa wartości niematerialnych i prawnych o wartości wyższej od 1.000,00 zł prowadzona jest w sposób ilościowo - wartościowy metodą komputerową w Module „Środki trwałe”.

⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 356, dalej ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

⁵ Dz. U. z 2019 r. poz. 683 ze zm. dalej rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości

⁶ Dz. U. z 2020 r. poz. 342, dalej rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

⁷ Dz. U. z 2023 r. poz. 120 ze zm., dalej ustawa o rachunkowości

3. Przyjęty w jednostce sposób ewidencji środków pieniężnych w drodze na przełomie roku nie zapewnia możliwości sporządzenia jednostkowego sprawozdania Rb-27S Urzędu na podstawie obrotów konta 131 „Rachunek dochodów jednostki budżetowej” i 141 „Środki pieniężne w drodze”, co narusza § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b) oraz § 21 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w związku z § 6 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁸.
4. Do dnia kontroli nie przekazano na dochody budżetu środków z tytułu wadium w kwocie 2.000,00 zł zatrzymanego wykonawcy, którego oferta została wybrana i w dniu 29.12.2022 r. zamieszczono na stronie BIP Urzędu informację o wyborze oferty najkorzystniejszej, a z którym zawarcie umowy w sprawie zamówienia publicznego stało się niemożliwe z przyczyn leżących po stronie wykonawcy. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 1 pkt 12 wówczas obowiązującej ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
5. Stwierdzono przypadki, że na koncie 011 „Środki trwałe” zdarzenia dotyczące zmian w stanie środków trwałych nie zostały ujęte we właściwym okresie sprawozdawczym na skutek nieterminowego sporządzenia i przekazania przez pracowników merytorycznie odpowiedzialnych dowodów OT „Przyjęcie środka trwałego”. Opóźnienia w przekazywaniu dokumentów do Referatu Finansowego Urzędu wyniosły 2 miesiące. Nieprawidłowość narusza art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
6. W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu za 2023 r. w kolumnie „Skutki obniżenia górnych stawek podatków obliczone za okres sprawozdawczy” w podatku od środków transportowych (os. fizyczne) zaniżono skutki o kwotę 11.864,72 zł. Nieprawidłowość narusza § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz § 3 ust. 1 pkt 8 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 37 do ww. rozporządzenia. Powyższe miało wpływ na dane zawarte w sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy za 2023 r.
7. W zakresie prawidłowości sporządzenia sprawozdań w zakresie operacji finansowych ustalono następujące nieprawidłowości:
 - w jednostkowym sprawozdaniu Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Urzędu wg stanu na koniec III kwartału 2023 r. (korekta nr 1) nie wykazano w wierszu N2.1 „pożyczki krótkoterminowe” należności z tytułu udzielonej pożyczki z budżetu Gminy, mimo że na dzień 30.09.2023 r. konto 250-15 „Należności finansowe - LGD Perły Czarnej Nidy umowa pożyczki nr 474/2023” w ewidencji budżetu wykazuje saldo Wn w kwocie 170.000,00 zł;
 - w jednostkowym sprawozdaniu Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji Urzędu według stanu na koniec IV kwartału 2023 r. nie wykazano w wierszu E.4 „wymagalne zobowiązania” zobowiązania wymagalnego z tytułu niezwróconego w terminie wadium w kwocie 1.500,00 zł, które wynika z konta 240-11-067 „Pozostałe rozrachunki – wadium”.

⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 454 ze zm., dalej rozporządzenie Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej

Nieprawidłowości naruszają § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁹, w związku z § 2 ust. 1 pkt 4 i § 14 pkt 5 instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.

8. W 2023 r. na skutek niebieżącego przekazywania zawartych umów do Referatu Finansowego wystąpiły przypadki, iż nieterminowo dokonywano zaangażowania wydatków budżetowych na kwotę ogółem 70.037,00 zł na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych”, co narusza art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych oraz zasady funkcjonowania tego konta określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. Nieprawidłowość została stwierdzona również podczas ostatniej kontroli kompleksowej Gminy przeprowadzonej przez RIO w Kielcach w 2020 r. Wobec powyższego należy stwierdzić, że wniosek pokontrolny nr 11 zawarty w wystąpieniu pokontrolnym znak WK.60.27.2020 z dnia 27.10.2020 r. nie jest realizowany w bieżącej działalności Urzędu.
9. Pod datą przekazania dotacji celowej dla Powiatu Kieleckiego w kwocie 195.000,00 zł ujęto równocześnie jej rozliczenie w kwocie przekazanej na stronie Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje” w korespondencji ze stroną Ma konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich”. Powyższe narusza art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości oraz zasady funkcjonowania ww. kont określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. Nieprawidłowość została stwierdzona również podczas ostatniej kontroli kompleksowej Gminy przeprowadzonej przez RIO w Kielcach w 2020 r. Zatem wniosek pokontrolny nr 3 e) zawarty w wystąpieniu pokontrolnym znak WK.60.27.2020 z dnia 27.10.2020 r. nie jest realizowany w bieżącej działalności Urzędu.

IV. W zakresie dochodów budżetowych:

1. W deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości na 2023 r. nie wykazano lokali mieszkalnych będących w posiadaniu osób fizycznych, niestanowiących odrębnych nieruchomości, a mianowicie:
 - 2 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 115,30 m², przekazanych w najem osobom fizycznym, podlegających zwolnieniu z podatku na podstawie § 2 pkt 1 uchwały Nr LV/533/22 Rady Miejskiej z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości,
 - 45 lokali mieszkalnych o łącznej powierzchni 1.017,11 m², przekazanych w najem osobom fizycznym podlegających opodatkowaniu,
Zniżenie podatku wynosi 946,00 zł. Zniżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień wynosi 107,23 zł. Nieprawidłowość narusza art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych¹⁰.

⁹ Dz. U. z 2023 r. poz. 652, dalej rozporządzenie Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych

¹⁰ Dz. U. z 2023 r. poz. 70 ze zm., dalej ustawa o podatkach i opłatach lokalnych

2. Zaniechano wezwania podatników o nr kont: 024/0711 oraz 024/0758, tj. podmiotów będących posiadaczami nieruchomości stanowiących własność Gminy, na podstawie umowy dzierżawy odpowiednio z dnia 16.11.2021 r. oraz 26.01.2022 r. do złożenia informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych. Nieprawidłowość narusza art. 274a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa¹¹. Wezwania podatników do złożenia informacji dokonano w trakcie kontroli. Podatnicy złożyli przedmiotowe informacje oraz dokonali zapłaty należnego podatku od nieruchomości w kwocie 7.454,00 zł.
3. W decyzji znak: Fn.3121.3.2.2022.JP z dnia 29.12.2022 r. kwotę ulgi inwestycyjnej w podatku rolnym dla podatnika będącego podatnikiem VAT ustalono jako 25 % nakładów inwestycyjnych w kwocie brutto, zamiast w kwocie netto. Zawyżenie ulgi wynosi 2.195,39 zł. Nieprawidłowość narusza postanowienia art. 13f ust. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym¹² w związku z art. 14 i art. 7 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. uznające niektóre kategorie pomocy w sektorach rolnym i leśnym oraz na obszarach wiejskich za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej¹³.
4. Od nieterminowo dokonanych wpłat rat podatku przez inkasentów (4 raty 2023 r. oraz 3 raty 2024 r.) nie naliczono i nie pobierano odsetek za zwłokę w kwocie 1.326,00 zł. Nieprawidłowość narusza art. 53 § 1 i § 4, w związku z art. 51 § 3 ustawy Ordynacja podatkowa.

V. W zakresie wydatków budżetowych:

1. Na koniec 2023 r. nieprawidłowo ustalono korektę naliczonego odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, co spowodowało zawyżenie odpisu o 773,67 zł. Nieprawidłowość narusza art. 5 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych¹⁴ w związku z § 1 i 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych¹⁵.
2. W zakresie wypłaty ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP uczestniczących w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu pożarniczym stwierdzono niżej wymienione nieprawidłowości:
 - a) na podstawie złożonych wniosków o wypłatę zaniżono oraz zawyżono wypłatę ekwiwalentu pieniężnego w wyniku błędnego obliczenia ilości rozpoczętych godzin uczestnictwa w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu pożarniczym. Łącznie ekwiwalent pieniężny zaniżono o 392,00 zł oraz zawyżono o 144,00 zł, Nieprawidłowość narusza art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych¹⁶.

¹¹ Dz. U. z 2025 r. poz. 111 ze zm., dalej ustawa Ordynacja podatkowa

¹² Dz. U. z 2024 r. poz. 1176 ze zm., dalej ustawa o podatku rolnym

¹³ Dz. U. UE. L. z 2022 r. Nr 327, str. 1 ze zm., dalej rozporządzenie Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r.

¹⁴ Dz. U. z 2024 r. poz. 288, dalej ustawa o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych

¹⁵ Dz. U. Nr 43 poz. 349, dalej rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych

¹⁶ Dz. U. z 2025 r. poz. 244, dalej ustawa o ochotniczych strażach pożarnych

- b) członkom OSP biorącym udział w ćwiczeniu pożarniczym wypłacono ekwiwalent pieniężny przyjmując kwotę 16,00 zł ustaloną za godzinę udziału w działaniach ratowniczych lub akcji ratowniczej, zamiast w kwocie 12,00 zł za godzinę udziału w ćwiczeniu pożarniczym. Zawyżenie ekwiwalentu wynosi 72,00 zł. Nieprawidłowość narusza § 1 pkt 2 uchwały Nr XLV/445/22 Rady Miejskiej z dnia 17 lutego 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego za uczestnictwo w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu dla strażaka ratownika ochotniczej straży pożarnej,
- c) dokonano wypłaty ekwiwalentu pieniężnego w kwocie 176,00 zł dla członka OSP, który nie brał udziału ratowniczym/akcji ratowniczej, natomiast członkowi OSP, który uczestniczył w działaniach ratowniczych nie został wypłacony ekwiwalent pieniężny w kwocie 176,00 zł, co narusza art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. W trakcie kontroli wypłacono zaniżone ekwiwalenty oraz wystąpiono do strażaków OSP o zwrot nadpłaconych ekwiwalentów.
3. W umowie z dnia 02.01.2023 r. w sprawie wyłapywania, przejęcia i zapewnienia kompleksowej opieki bezdomnym psom z terenu Gminy w 2023 r. nie zawarto zasad wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, co narusza art. 439 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych¹⁷.
4. Faktury na kwotę: 14.250,00 zł i 7.600,00 zł zostały zapłacone 1 dzień po upływie terminu określonego w umowie, zaś faktury na kwotę: 10.842,00 zł, 6.521,29 zł, 1.045,75 zł, 2.742,15 zł zostały zapłacone odpowiednio: 4, 2, 1, 3 dni po upływie terminu zapłaty określonego na fakturach.
Nieprawidłowości narusza postanowienia zawartych umów w związku z art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁸.
5. W postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego pn. „Przebudowa dróg położonych na terenie Gminy Morawica” stwierdzono, że dla potrzeb ustalenia wartości szacunkowej zamówienia dla części 1 oraz części 2 wykorzystano kosztorysy inwestorskie opracowane w miesiącu sierpniu 2022 r. podczas gdy wszczęcie postępowania nastąpiło dnia 10.03.2023 r. Nie dochowano zatem właściwego terminu ustalenia wartości zamówienia, co narusza art. 36 ust. 1 ustawy Prawo zamówień publicznych.
6. Zwrotu wadium w kwocie 1.500,00 zł wniesionego w dniu 4.07.2023 r. na rachunek sum depozytowych w związku z udziałem w postępowaniu o udzielenie zamówienia publicznego dokonano w dniu 28.11.2024 r., mimo że w dniu 14.09.2023 r. została zawarta z wykonawcą umowa na realizację zadania.
Nieprawidłowość narusza art. 98 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.

VI. W zakresie rozliczeń z jednostkami organizacyjnymi:

Przyjęto bez zastrzeżeń sporządzone w formie papierowej oraz opatrzone odręcznym podpisem sprawozdanie finansowe Samorządowego Centrum Kultury i Biblioteki za 2023 r., co narusza art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości.

¹⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 1320, dalej ustawa Prawo zamówień publicznych

¹⁸ Dz. U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm., dalej ustawa o finansach publicznych

Stwierdzone w trakcie kontroli nieprawidłowości i uchybienia były w głównej mierze wynikiem nieprzestrzegania przepisów prawa dotyczących gospodarki finansowej i rachunkowości, a także niewłaściwego funkcjonowania kontroli zarządczej.

Niezależnie od wyszczególnienia indywidualnej odpowiedzialności za powstanie nieprawidłowości w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania Gminy poprzez wskazanie merytorycznych pracowników w protokole z kontroli, Burmistrz oraz Skarbnik ponoszą w odpowiednim zakresie, odpowiedzialność z tytułu nadzoru, za opisane w wystąpieniu pokontrolnym nieprawidłowości.

Obowiązki w zakresie prowadzenia rachunkowości oraz nadzorowania prac z tego zakresu spoczywały na Skarbniku. Prawa i obowiązki Skarbnika określają przepisy art. 54 ustawy o finansach publicznych.

Organem wykonawczym gminy jest Burmistrz, na którym spoczywają obowiązki dotyczące m.in. przygotowania projektów uchwał Rady Miejskiej, wykonywania budżetu gospodarowania mieniem gminy, a także ogólna odpowiedzialność za prawidłową gospodarkę finansową gminy (art. 30 ust. 1 i 2, art. 60 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym). Burmistrz jako organ wykonawczy gminy, wykonuje zadania przy pomocy Urzędu, którego jest kierownikiem (art. 33 ust. 1 i 3 ustawy).

Odpowiedzialność za gospodarkę finansową Urzędu jako jednostki sektora finansów publicznych, w tym za wykonywanie obowiązków w zakresie kontroli wewnętrznej, spoczywa na Burmistrzu (kierowniku jednostki) zgodnie z art. 53 ust. 1 i art. 69 ust. 1 ustawy o finansach publicznych.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności.

1. Przekazać w trwałą zarząd całą nieruchomości w częściach ułamkowych dla dwóch jednostek organizacyjnych, tj. dla Szkoły Podstawowej w Bilczy i Samorządowego Żłobka w Bilczy, stosownie do art. 43 ust. 1 i art. 49a pkt 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami.
2. Przestrzegać obowiązku udostępniania w BIP Urzędu informacji publicznych, o których stanowi art. 6 ust. 1 pkt 4a ustawy o dostępie do informacji publicznej, stosownie do art. 8 ust. 3 tej ustawy.
3. Otrzymane środki pochodzące z Funduszu Sprawiedliwości zaliczać do dochodów budżetu Gminy, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego¹⁹, w związku z § 4 rozporządzenia

¹⁹ Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 ze zm., dalej ustawa z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego

Ministra Sprawiedliwości w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości oraz § 5 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

4. W księgach rachunkowych Urzędu i budżetu ujmować operacje gospodarcze zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 i art. 15 ust. 1 ustawy o rachunkowości, z uwzględnieniem zasad funkcjonowania kont określonych w załączniku nr 2 i nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r., w szczególności:
 - a) dochody z tytułu odsetek od lokat ujmować na stronie Wn konta 133 „Rachunek budżetu” w korespondencji ze stroną Ma konta 901 „Dochody budżetu”,
 - b) na koncie 020 „Wartości niematerialne i prawne” ujmować składniki majątku o wartości początkowej ustalonej w obowiązującej w jednostce polityce rachunkowości oraz o przewidywanym okresie ekonomicznej użyteczności dłuższym niż rok mając na uwadze art. 3 ust. 1 pkt 14 ustawy o rachunkowości,
 - c) rozliczenia dotacji udzielonych z budżetu Gminy innym podmiotom ujmować na stronie Ma konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” w korespondencji ze stroną Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”, po złożeniu przez te podmioty dokumentów rozliczających dotację.
5. Ewidencję księgową środków pieniężnych w drodze prowadzić w sposób zapewniający prawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu, zgodnie z § 20 ust. 1 pkt 4 lit. b) i § 21 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
6. W przypadku zaistnienia okoliczności wskazanych w przepisach art. 98 ust. 6 ustawy Prawo zamówień publicznych i zatrzymania wadium wniesionego w pieniądzu – kwotę tę przekazywać na rachunek budżetu Gminy, stosownie do art. 4 pkt 12 ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego.
7. Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać w postaci zapisu każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
8. Zapewnić bieżące przekazywanie do Referatu Finansowego Urzędu dowodów OT dotyczących przyjęcia środków trwałych celem umożliwienia ujmowania zdarzeń w miesiącu, w którym wystąpiły.
9. W sprawozdaniu Rb-27S z wykonania planu dochodów budżetowych Urzędu oraz sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych Gminy wykazywać prawidłowe kwoty skutków obniżenia górnych stawek podatków, stosownie do § 9 ust. 1 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 stycznia 2025 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej²⁰ oraz § 3 ust. 1 pkt 8 instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych stanowiącej załącznik nr 38 do ww. rozporządzenia.

²⁰ Dz. U. z 2025 r. poz. 133

10. Sporządzić skorygowane sprawozdanie Rb-27S i sprawozdanie Rb-PDP wraz z uzasadnieniem za 2023 r. i przekazać je do RIO w Kielcach, w terminie 5 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia.
11. Sprawozdania w zakresie operacji finansowych: Rb-N o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych i Rb-Z o stanie zobowiązań wg tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji sporządzać na podstawie ksiąg rachunkowych oraz innych dokumentów dotyczących tej jednostki, rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, stosownie do § 4 ust. 1 pkt 1 i § 10 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów, Funduszy i Polityki Regionalnej w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych, z uwzględnieniem zasad sporządzania sprawozdań w sposób określony w Instrukcji sporządzania sprawozdań stanowiącej załącznik nr 8 do tego rozporządzenia.
12. Zapewnić właściwy obieg dokumentów, w tym umów, aby w ewidencji księgowej na bieżąco ujmować zaangażowanie wydatków na koncie 998 „Zaangażowanie wydatków budżetowych roku bieżącego”, stosownie do art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy o finansach publicznych i zasad funkcjonowania tego konta określonych w załączniku nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.
13. Rozliczenia dotacji udzielonych z budżetu Gminy innym podmiotom ujmować na stronie Ma konta 224 „Rozliczenie dotacji budżetowych oraz płatności z budżetu środków europejskich” w korespondencji ze stroną Wn konta 810 „Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje”, po złożeniu przez te podmioty dokumentów rozliczających dotację.
14. W deklaracji Gminy na podatek od nieruchomości wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu oraz zwolnionych z podatku, stosownie do art. 3 ust. 1 pkt 4 lit. a) ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.
15. Sporządzić korekty deklaracji Gminy z uwzględnieniem okresu przedawnienia oraz dokonać wpłaty podatku.
16. W przypadku niezłożenia przez podatników w terminie 14 dni od dnia wystąpienia okoliczności uzasadniających powstanie obowiązku podatkowego informacji o nieruchomościach i obiektach budowlanych, wzywać ich do wywiązania się z tego obowiązku, stosownie do 274a § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.
17. W przypadku gdy podatek od wartości dodanej (VAT) podlega odzyskaniu na podstawie krajowych przepisów o podatku VAT ulgę inwestycyjną w podatku rolnym dla podatnika będącego podatnikiem VAT ustalać jako 25 % nakładów inwestycyjnych w kwocie netto, stosownie do art. 13f ust. 1 ustawy o podatku rolnym, w związku z art. 14, art. 7 ust. 2 rozporządzenia Komisji (UE) 2022/2472 z dnia 14 grudnia 2022 r. Podjąć działania w celu określenia prawidłowej wysokości ulgi dla podatnika objętego kontrolą.
18. Od nieterminowo dokonywanych przez inkasentów wpłat rat podatków naliczać i pobierać odsetki za zwłokę, stosownie do art. 51 § 3, w związku z art. 53 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa.

19. Wyegzekwować od inkasentów odsetki od nieterminowych wpłat rat podatku w latach 2023-2024 w łącznej kwocie 1.326,00 zł.
20. Korekty odpisu na ZFŚS dokonywać na podstawie faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych w danym roku kalendarzowym, stosownie do art. 5 ust. 1 ustawy o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych, w związku z § 1 i 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych.
21. Ekwiwalent pieniężny naliczać za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, stosownie do art. 15 ust. 2 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych. Ekwiwalent pieniężny za udział w ćwiczeniu pożarniczym wypłacać w kwocie ustalonej w obowiązującej w tym zakresie uchwale Rady Miejskiej. Wypłaty ekwiwalentu pieniężnego dokonywać wyłącznie strażakom ratownikom OSP którzy uczestniczyli w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, stosownie do art. 15 ust. 1 ustawy o ochotniczych strażach pożarnych.
22. W umowach zawartych na okres dłuższy niż 6 miesięcy, zawierać postanowienia dotyczące zasad wprowadzania zmian wysokości wynagrodzenia należnego wykonawcy w przypadku zmiany ceny materiałów lub kosztów związanych z realizacją zamówienia, stosownie do art. 439 ust. 1, ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.
23. Zapłaty wynagrodzenia wykonawcom dokonywać w terminach wynikających z zaciągniętych zobowiązań, stosownie do art. 44 ust. 3 pkt 3 ustawy o finansach publicznych.
24. Ustalenia wartości zamówienia dokonywać w terminach określonych art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych.
25. W postępowaniu o udzieleniu zamówienia publicznego zwrotu wadium dokonywać niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od wystąpienia okoliczności określonych w art. 98 ust. 1 i ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych.
26. Egzekwować od kierownika jednostki posiadającej osobowość prawną sporządzanie sprawozdań finansowych w postaci elektronicznej, opatrzonych kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym, stosownie do art. 45 ust. 1f ustawy o rachunkowości.

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych oczekuje od Pana Burmistrza zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

W zawiadomieniu o wykonaniu wniosków pokontrolnych proszę poinformować o rezultatach finansowych podjętych działań.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Damian Grzelka

Prezes Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach
(Dokument podpisany elektronicznie)

Do wiadomości:

Rada Miejska w Morawicy